

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000328

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-02-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соболь Оксана Вікторівна

2. Oksana V. Sobol

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 48177 Філологія (035 Філологія)

Дата захисту: 05-12-2025

Спеціальність за освітою: 035 Філологія (035.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська)

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11102

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 16.41.21

Тема дисертації:

1. Лондонський текст англійської ренесансної літератури
2. London text of English Renaissance Literature

Реферат:

1. У дисертаційному дослідженні здійснено комплексне полікритичне дослідження лондонського тексту англійської ренесансної літератури, що сформувався як цілісний складний конструкт у добу пізнього Ренесансу і став одним із засадничих культурних кодів, через які вибудовувалася національна ідентичність англійців. У літературних творах часів правління Єлизавети Тюдор (1558-1603) та першого десятиліття перебування на престолі Якова Стюарта (1603-1625) Лондон поставав не лише як географічний і політичний центр країни, а й як сакральний та міфологізований простір, у якому співіснували значимі для самототожності нації історичні наративи, біблійні алюзії та тогочасні соціокультурні уявлення. Завдяки цьому лондонський текст виконував інтегративну функцію: він пов'язував локальне й універсальне, реальне й символічне, минувшину й сучасність. Актуальність дисертаційного дослідження визначається низкою соціокультурних, історико-літературних та методологічних чинників. Термін «текст міста», введений у науковий обіг представниками семіотики, нині активно застосовується в українському літературознавстві, що підтверджують праці С. Андрусів, К. Борискіної, Г. Грабовича, Т. Гундорової, В. Дмитренка, О. Киричок, Ю.

Крюкової (Клімчук), М. Лаюка, В. Левицького, Л. Оляндер, О. Салій, О. Харлан та інших. За своєю сутністю текст міста є гіпертекстом, що формується у свідомості реципієнтів через взаємодію з фікційними та нефікційними творами і з часом закріплюється у колективній культурній пам'яті. В методологічному просторі дослідження міських текстів дедалі більшої популярності набувають міждисциплінарні підходи, які інтегрують здобутки філології, історії, соціології, культурології та урбаністики. Лондонський текст розглядається крізь соціокультурну перспективу (К. Бексон, Р. Вільямс, Дж. Вайт) та у контексті мультикультурності та імагології (П. Рау), а також структуруються його урбаністичні і геопоетичні візії (Дж. Фінч, Й. Гурр, Е. Цо). У межах дисертаційного дослідження вперше у світовому літературознавстві лондонський текст англійської ренесансної літератури осмислюється як текст міста крізь призму полікритики, що визначає його наукову новизну. Дослідження заповнює прогалини у теоретико-методологічному підґрунті вивчення міського тексту та розробляє і апробує аналітичний алгоритм, що складається з чотирьох етапів. Перший етап, в основі якого теорія В. Топорова, передбачає аналіз корпусу англійських ренесансних текстів з метою виявлення об'єктного складу матеріально-природних особливостей та явищ духовно-культурної сфери лондонського тексту. Другий етап націлений на літературознавче дослідження тих концептуальних ознак тексту Лондона доби Ренесансу, які формують відносно стійку сітку семантичних констант. На третьому етапі виявляється метафоричний шар лондонського тексту у творах ренесансних авторів та розкриваються його семантичні, символічні і семіотичні імплікації. На четвертому етапі відбувається з'ясування специфіки функціонування тексту Лондона як стратегії реалізації принципу «література – це культура в дії», що включає в себе аналіз домінуючих ідеологем та символів, виявлення і розкодування політичних імплікацій, інтерпретацію релігійних контекстів та виокремлення релігійно-маркованих образів-символів тексту Лондона. Крім того, дисертація вводить до дослідницького простору української англістики фрагменти маловідомих ренесансних хронік, памфлетів і романів, і тим самим розширює загальне уявлення про літературу англійського Відродження. Дисертанткою вперше здійснено аналіз специфіки рецепції та репрезентації ренесансними авторами концептів «місто» загалом і «Лондон» зокрема, окреслено значення географічних локусів у художньому тексті та простежено процес формування узагальненого образу Лондона в колективній свідомості його мешканців. Теоретична значущість дисертаційного дослідження полягає у розробці й обґрунтуванні методологічного інструментарію, що поєднує загальнонаукові підходи (системний та діахронічний) із конкретно-науковим рівнем (аналіз міського тексту), що дало змогу комплексно простежити особливості структурування лондонського тексту в англійській ренесансній літературі. У роботі також сформульовано авторське визначення поняття «текст міста» та запропоновано і апробовано алгоритм аналізу лондонського тексту у фікційних та нефікційних творах пізнього англійського Ренесансу, що розширює можливості сучасної літературознавчої методології.

2. The research conducts a comprehensive polycritical study of the London text of English Renaissance literature, which was formed as a coherent complex construct in the late Renaissance and became one of the fundamental cultural codes through which the national identity of the English was built. During the reign of Elizabeth Tudor (1558-1603) and the first decade of James Stuart's reign (1603-1625) London appeared in literary works not only as the geographical and political center of the country, but also as a sacred and mythologized space in which historical narratives, biblical allusions, and contemporary sociocultural ideas significant for the nation's selfidentity coexisted. Due to this, the London text performed an integrative function: it connected the local and the universal, the real and the symbolic, the past and the present. The relevance of the research is determined by a number of sociocultural, historical, and methodological factors. The term «text of the city» was introduced into scientific circulation by representatives of semiotics, and is now actively used in Ukrainian literary studies. It is used in the studied by S. Andrusiv, K. Boriskina, G. Grabovych, T. Gundorova, V. Dmytrenko, O. Kyrychok, Y. Kryukova (Klimchuk), M. Laiuk, V. Levytskyi, L. Oliander, O. Saliy, O. Kharlan, and others. The text of the city functions a hypertext that is formed in the minds of recipients through interaction with fictional and non-fictional works and, over time, becomes embedded in the collective cultural memory. Interdisciplinary approaches that integrate philology, history, sociology, cultural studies, and urban studies are becoming increasingly popular in the

methodology of researching the text of the city. The London text is examined through a sociocultural perspective (K. Beckson, R. Williams, J. White), in the context of multiculturalism and imagology (P. Rau), and in the urbanistic and geopoetic aspect (J. Finch, J. Gurr, E. Tso). Within the framework of this research the London text of English Renaissance literature is interpreted as a text of the city through the prism of polycriticism for the first time in world literary studies, which determines its scientific novelty. The study fills the gaps in the theoretical and methodological basis for studying urban texts. It develops and tests an analytical algorithm consisting of four stages. The first stage, based on V. Toporov's theory, involves analyzing a corpus of English Renaissance texts to identify the material and natural features of the London text and its phenomena of the spiritual and cultural sphere. The second stage is aimed at literary research of those conceptual features of the Renaissance London text that form a relatively stable system of semantic constants. The third stage reveals the metaphorical layer of the London text in the works of Renaissance authors and reveals its semantic, symbolic, and semiotic implications. The fourth stage clarifies the specifics of the London text functioning as a strategy for implementing the principle «literature is culture in action», which includes an analysis of dominant ideologemes and symbols, the identification and decoding of political implications, the interpretation of religious contexts and religiously marked images in the London text. In addition, the dissertation introduces fragments of neglected Renaissance chronicles, pamphlets, and novels into the research space of Ukrainian literary studies, thereby broadening the general understanding of English Renaissance literature. The author has for the first time analyzed the specifics of the reception and representation of the concept «city» in general and «London» in particular by Renaissance authors. The research also outlined the significance of geographical locations in literary texts, and traced the process of formation of the generalized image of London in the collective consciousness of its citizens. The theoretical significance of the dissertation lies in the development and justification of methodological tools that combine general scientific approaches with a specific method (analysis of the text of the city), which resulted in the ability to comprehensively trace the peculiarities of the structuring of the London text in English Renaissance literature. The research also formulates the author's definition of the term «text of the city» and proposes an algorithm for its interpretation in literary works of the Elizabethan era, which expands the possibilities of modern literary methodology. The aim of the research was to determine the features of the structuring and functioning of the London text in English Renaissance literature as a holistic multidimensional unit.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Торкут Н. М. Соболев О. В. Специфіка і функції паратексту у творі П. Акройда «Шекспір. Біографія». *Ренесансні студії. Запоріжжя : Видавничий дім "Гельветика"*, 2019. Вип. 31-32. С. 96-112. (наукове фахове видання з філології, категорія «Б»)
- Соболев О. В. Лондонський Тауер у творчості Вільяма Шекспіра. *Ренесансні студії. Запоріжжя : Класичний приватний університет*, 2024. Вип. 39-40. С. 105-123. (наукове фахове видання з філології, категорія «Б»)
- Соболев О. В. Лондонський текст у творі Джона Стоу «Survey of London» (1603): структура і семантика. *Вісник науки та освіти. Серія «Філологія»*. No 8. (38) 2025. С. 663-705. (наукове фахове видання з філології, категорія «Б»)

- Соболев О. В. Гендерно маркована персоніфікація образу Лондона в англійській ренесансній літературі факту. Нова філологія. Збірник наукових праць. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2025. No 99. С. 164-173. (наукове фахове видання з філології, категорія «Б»)

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Торкут Наталія Миколаївна

2. Nataliya M. Turkut

Кваліфікація: д.філол.н., професор, 10.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8905-6769

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Безродних Ірина Геннадіївна

2. Iryna G. Bezrodnykh

Кваліфікація: к.філол.н., доц., 10.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7547-7848

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федоряка Людмила Діамарівна

2. Liudmyla D. Fedoriaka

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0987-9544

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний інститут

Код за ЄДРПОУ: 02125177

Місцезнаходження: ПР.ГАГАРИНА, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 32408, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Василина Катерина Миколаївна

2. Kateryna M. Vasylyna

Кваліфікація: к.філол.н., доц., 10.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7885-541

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тарасенко Кирил Валентинович

2. Kyryl V. Tarasenko

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0724-808X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Університетська, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Павленко Ірина Яківна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Павленко Ірина Яківна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Дребезов Денис Олегович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна